

go green
with
Aarhus

SEMINAR OM FREMTIDENS INDUSTRI

SEMINAR OM FREMTIDENS INDUSTRI

Kære deltagere til seminaret om 'Industri'. Først og fremmest mange tak for jeres input og engagement på dagen. Vi er meget glade for jeres interesse for at involvere jer i klimaarbejdet er så stor, som fremmødet viste. Vi synes, vi i fællesskab havde en produktiv dag, hvor vi fik arbejdet os frem til en række konkrete projektforslag på baggrund af jeres gruppearbejde.

Frem til sommerferien skal vi i Klimasekretariatet gøre klimaplan 2016-2020 endeligt færdig. En del af det arbejde er at kigge på de projektforslag I er kommet med og lave en første vurdering af, hvordan vi får maksimalt udbytte af dem. Om der er enkelte projektideer, der allerede nu er så færdige, at de kan indgå i klimaplanen, om andre skal danne grund for det fortsatte klyngearbejde, der de næste fire år skal skabe resultater i klimaarbejdet, er noget af det vi skal finde ud af i den kommende tid.

I er naturligvis også mere end velkomne til at gå i gang uden vores involvering. Allerede nu har vi kendskab til deltagere, der har 'fundet hinanden' på seminarerne og allerede er i gang med at realisere en af de projektideer, der kom ud af arbejdet på seminarerne. Projektideerne er lige så meget jeres som vores, og hvis I allerede nu kan se samarbejdsmuligheder med hinanden, skal I endelig ikke tøve med at gå i gang. Vi vil gerne bistå jer med let facilitering af møder, hvis det er nødvendigt. Når klimaplanen er vedtaget og i drift efter sommerferien, er det vores forventning, at vi kan lægge endnu mere tryk på den del af arbejdet.

Vi er i fuld gang med at planlægge næste arrangement, som jo foregår den 26. maj. Her er ideen at et konkret forslag til klimaplan præsenteres for jer og byrådet i Aarhus. Til arrangementet vil vi præsentere forslaget og det bliver muligt at arbejde videre med de forskellige indsatsområder i klimaplanen. Vi håber at se jer – yderligere informationer om arrangementet kommer snarest muligt ud til jer.

Herunder kan I læse mere om projektideerne, der kom ud af arbejdet på seminaret. I finder også en deltagerliste med mailadresser, så I kan tage kontakt til hinanden bilateralt.

Endnu engang tak for jeres engagement og medvirken på seminaret.

Med venlig hilsen
Henrik D.H. Müller, klimachef Aarhus Kommune.

GENERELT OM DAGEN:

Dagens udfordring: Hvordan får vi udfaset olie i industriens processer i Aarhus?

Der var meget fokus blandt deltagerne på, at kommunen skal gå forrest og tage teten på at få startet netværk, taskforce-grupper og sætte rammerne for, at arbejdet kan gå i gang, fordi virksomhederne mangler det åbenlyse økonomiske incitament. En deltager udtaler: "Det er jo ikke kommunen der skal bidrage, men de skal skabe rammerne og facilitere det. De skal skabe kontakten mellem virksomhederne"

En anden siger: "Det er svært for SMV'erne også at sætte sig ind i området - de skal købe kompetencer udefra, og det er dyrt, og så er løbet kørt. Derfor skal kommunen stille med et taskforce."

Dialogen gik også på, hvordan kommunen kan skabe ejerskab blandt virksomhederne for visionen og være dem, der går forrest, fordi: "når de store spillere går ind i det, så stiller de krav ned i leverandørkæden. Det kan kommunen også gøre."

Se video fra dagen her:

[Interview](#)

Efterfølgende kom der 8 projektidéer ud af seminaret:

BORD 1

GRUNDVANDS - KØLING / VARME

Lead:

Interesseret:

- Best Green: Simon Bak Kristensen / simk@bestgreen.dk / 41 77 24 70
- Grundfos: Ulrik Faaborg Glerup / ugleup@grundfos.com / 51 44 95 12
- Center for Miljø og Energi: Boris Schuleit / bosc@aarhus.dk / 89 40 45 34
- Teknologisk Institut: Lars Ove Reinholdt / lre@teknologisk.dk / 72 20 12 70
- 4greenArchitecture: Charlotte Koch / juhlkoch@4greenArchitecture.com / 21 84 07 77
- CLEAN: Leon Aahave Uhd / lau@cleancluster.dk / 29 73 01 87

PROJEKT IDE

Formål:

- Billig køl + varme (grønt!)

Aktiviteter:

- Find case (vidensdeling)
- Projekteres (vidensdeling)
- Implementering
- Drift

Ressourcer:

- Finansiering
- Hardware
- Manpower

Partnere:

- Grundfos
- Kommune
 - "Grundvand"
 - "Virksomheder"
- Best Green
- GEO

Brugere (kunder):

- Kontorer
- Hoteller

“FYRTÅRN TIL FOSSILFRI FREMTID”

Lead:

Interesseret:

Saseco: John Haar

PROJEKT IDE

Formål:

- Skabe kommunikativt materiale om “fyrtårnsprojekt”
 - Initieret af kommunen på baggrund af “selvkørende”, omstillede virksomhed

Aktiviteter:

- Kortlægning af potentiale
- Holder i hånden
- Levering af “uturn-key”-projekt

Ressourcer:

- Finansiering
- Hardware
- Manpower

Partnere:

- Lokale energiselskab
- Kommunen
- Potentielle leverandører af teknologier
- Dansk industri eller lignende
- Aarhus klimapartnerskab
- Finansiering

Brugere (kunder):

- Virksomheden selv.
- Mellemstore virksomheder i kommunen

GRØN OG KONKURRENCEDYGTIG SMV - FOSSILFRI INDUSTRI

Lead:

- 4greenArchitecture: Charlotte Koch / juhlkoch@4greenArchitecture.com / 21 84 07 77
- OK: Charlotte Holze / chl@ok.dk / 30 70 59 76
- Teknologisk Institut: Lars Ove Reinholdt / lre@teknologisk.dk / 72 20 12 70

Interesseret:

- 4greenArchitecture: Charlotte Koch / juhlkoch@4greenArchitecture.com / 21 84 07 77
- OK: Charlotte Holze / chl@ok.dk / 30 70 59 76

PROJEKT IDE

Formål:

- God økonomi + økologi kan gå hånd i hånd!
- First mover / demonstrationsprojekt "Fossilfri SMV"
- Brug af overskudsvarme / køleenergi
- Energieffektivt byggeri / renovering med godt indeklima og dagslys!
- Bæredygtige, grønne løsninger + "Green roof"
- Grøn CSR-profil

Aktiviteter:

- Cirkulær økonomi
- "Paraply-projekt" (med underprojekter)
 - Med projektering
 - + omsætning
 - = "Best practice"

Ressourcer:

- Energistyrelsen
- Aarhus Universitet
- Teknologisk Institut
- Rådgivere
- AffaldVarme Aarhus
- Lokal know-how / expertise
- Finansiering / kalkulation

Partnere:

- SMV'er
- Aarhus Kommune
- Klimapartnere
- Rådgivere
- (Energistyrelsen)
- Relevante teknologi-leverandører

Brugere (kunder):

- SMV'er
- Medarbejdere / borgere
- Aarhus Kommune
- Industri-case som "demo" (lokalt internationalt til eksport)

ERFA. HAVN > KOMMUNIKATION

Lead:

Interesseret:

- 4greenArchitecture: Charlotte Koch / juhlkoch@4greenArchitecture.com / 21 84 07 77
- Center for Miljø og Energi: Birgitte Kloppenburg-Skrumsager / bikl@aarhus.dk / 89 40 45 26

PROJEKT IDE

Formål:

- Kommunikation til borgere / kommunen
(De gode ting der sker på industrihavnen kommer Aarhus' beboere til gavn)
- Samarbejde / vidensdeling
- Kortlægning

Aktiviteter:

- Præsentation af gode projekter
- Møder mellem interessanter

Ressourcer:

- Energirådgivning
- Styring

Partnere:

- Aarhus havns virksomheder
- Aarhus havn
- Aarhus Kommune (klima)
- AffaldVarme Aarhus
- Borgergrupper

– Fortæl den gode historie, om det vi allerede gør godt!!

BORD 2

DATAANALYSE / FORBRUG

Lead:

- Trefor: Lars Ole Andersson / laoa@trefor.dk / 24 79 66 98
- Center for Miljø og Energi: Birgitte Kloppenburg-Skrumsager / bikl@aarhus.dk / 89 40 45 26
- Transition: Kasper Nielsen / kasper@transitiongroup.dk / 25 94 25 11

Interesseret:

- Teknologisk Institut: Lars Ove Reinholdt / lre@teknologisk.dk / 72 20 12 70
- Saseco: John Haar
- COWI: Jens Hansen / jnha@cowi.dk / 41 76 81 66
- CLEAN: Leon Aahave Uhd / lau@cleancluster.dk / 29 73 01 87
- OK: Charlotte Holze / chl@ok.dk / 30 70 59 76

PROJEKT IDE

Formål:

- Klart kendskab til målgruppe
- Afklaring af lovgivning > hvad kan vi og hvad må vi?

Aktiviteter:

- Klargøring af hvilken data kommunen har?
- Data der mangler, skal indhentes
- Identificering af indsatsområder og prioritering af dem

Ressourcer:

- Interne / eksterne konsulenter

Partnere:

- Forsyningsselskaber
- Konsulenthuse
- Dataejere /offentlige)
- Kommunal IT
- Danmarks statistik
- BBR

Brugere (kunder):

- SMV 100

Formidles via....? (kanaler):

- Erhvervsnetværk af virksomheder inddrages
- Klimasekretariatet

AARHUS ENERGIFÆLLE(D)SSKAB

Lead:

Interesseret:

- CLEAN: Leon Aahave Uhd / lau@cleancluster.dk / 29 73 01 87
- Teknologisk Institut: Lars Ove Reinholdt / lre@teknologisk.dk / 72 20 12 70
- Trefor: Lars Ole Andersson / laoa@trefor.dk / 24 79 66 98
- Aarhus Kommune (Business development): Peter Rasmussen / pr@aarhus.dk / 23 32 86 44
- OK: Charlotte Holze / chl@ok.dk / 30 70 59 76
- Grundfos: Ulrik Faaborg Glerup / uglerup@grundfos.com / 51 44 95 12
- Johnson Controls: Svend Juul Madsen / svend.madsen@jci.com / 22 49 78 91
- AAK: Henrik Wessmann / henrik.wessmann@aak.com
- 4greenArchitecture: Charlotte Koch / juhlkoch@4greenArchitecture.com / 21 84 07 77
- Saseco: John Haar
- Insero Energy: Simon Bak Kristensen / simk@insero.com / 41 77 24 70

PROJEKT IDE

Formål:

- Skabe en attraktiv fælles platform for industrien i Aarhus
- Partnerskab mellem Aarhus Kommune og industrien
- Mål:
 - Aarhus Kommune som aftager af overskuds-varme/energi
 - Skabe stabile rammevilkår for salg af overskuds-varme/el

Aktiviteter:

- Kobling til eksisterende projekter
- Afdækning af forretningsmodeller
- Selskabsstrukturen
 - Andelsselskab
 - Anpart
 - Forankring
- Forsøge at få frikommunestatus på området
- Metoder / teknologi
- Teste metode
- Implementere (piloting)

Partnere:

- Aarhus Kommune > AffaldVarme Aarhus
- CLEAN
- Teknologisk Institut
- Industrien
- Aarhus Karlshavn (symbiose initiativ)
- Leverandører
 - Johnson Control
 - Schneider Electric
- Andre
 - DONG
 - Energi / miljøstyrelsen
- Finansiering
 - VE til proces

Brugere (kunder):

- Primære:
 - SME produktions
 - Aarhus Vand/AffaldVarme Aarhus
- Sekundære:
 - Borgere

BORD 3

UDFASNING OLIE / GAS

Lead:

- Transition: Kasper Nielsen / kasper@transitiongroup.dk / 25 94 25 11

Interesseret:

- Saseco: John Haar
- Trefor: Lars Ole Andersson / laoa@trefor.dk / 24 79 66 98
- 4greenArchitecture: Charlotte Koch / juhlkoch@4greenArchitecture.com / 21 84 07 77
- CLEAN: Leon Aahave Uhd / lau@cleancluster.dk / 29 73 01 87
- Teknologisk Institut: Lars Ove Reinholdt / lre@teknologisk.dk / 72 20 12 70

PROJEKT IDE

Formål:

- At udfase olie/gas
- Øge energieffektivisering
- Øget opmærksomhed på grøn omstilling

Aktiviteter:

- Fundet og prioriteret største olie/gas forbrugere
- Screening af optimeringsmuligheder
- Dokumentation
- Automatisk forbrugsopsamling

Ressourcer:

- Timer til forarbejde
- Timer til dokumentation
- Data platform

Partnere:

- Kommunen
- Forsyningsselskaber
- Energirådgivere
- Partner/kunder (virksomhed)

Brugere (kunder):

- Mest energiintensive virksomheder (olie/gas)
- Gælder også offentlige bygninger

Relationer:

- Hvis del af Aarhus Kommune

Formidles via....? (kanaler):

- Best Practice katalog
- Idékatalog

SYMBIOSE PÅ KØL / VARME

Lead:

- Teknologisk Institut: Lars Ove Reinholdt / lre@teknologisk.dk / 72 20 12 70

Interesseret:

- Grundfos: Klaus E. Christensen
- Grundfos: Ulrik Faaborg Glerup / ugleup@grundfos.com / 51 44 95 12
- Insero Energy: Simon Bak Kristensen / simk@insero.com / 41 77 24 70
- COWI: Jens Hansen / jnha@cowi.dk / 41 76 81 66
- 4greenArchitecture: Charlotte Koch / juhlkoch@4greenArchitecture.com / 21 84 07 77
- Aarhus Universitet: Peter Lykke / ply@eng.au.dk / 42 29 33 25
- CLEAN: Leon Aahave Uhd / lau@cleancluster.dk / 29 73 01 87

PROJEKT IDE

Formål:

- Sikre udveksling af energi
- Emerge forskydning / lagring
- Billig FJV
- Billig køling

Aktiviteter:

- Ændring af lovgivning så fjernvarme producenter må sælge køl (evt. dispensation)
- Lav partnerskaber
- Afgifter på overskudsvarme skal ændres

Ressourcer:

- Tekniske
- Rådgivere
- Projektledelse
- Studerende (PHD)
- Jura

Partnere:

- Forsyning
- Myndigheder
- Virksomheder
- FJV kunder
- Leverandører
- Finansielle partnere

Brugere (kunder):

- Virksomheder
- Forsyningsvirksomheder

Formidles via....? (kanaler):

- Energirådgivere
- Energi Styrelsen

TILMELDTE DELTAGERE

Navn	Virksomhed	Mail
Peter Harling Lykke	Aarhus Universitet	ply@eng.au.dk
Lars Ove Reinholdt	Teknologisk Institut	lre@teknologisk.dk
Jens Hansen	COWI	jhh@cowi.dk ??
Jonatan Marcussen	Mejlgade Lab	jonatan_marcussen@hotmail.com
Steen B. Andersen	Aarhus Byråd	sba@byr.aarhus.dk
Charlotte Holze	OK	chl@ok.dk
Jørgen Nors Marcussen	Johnson Controls	Joergen.Marcussen@jci.com
Svend Juul Madsen	Johnson Controls	Svend.Madsen@jci.com
Nicolai Kipp	Insero Energy	niki@insero.com
Simon Bak Kristensen	Insero Energy	simk@insero.com
Camilla Fabricius	Aarhus Byråd	cfj@byr.aarhus.dk
Ango Winther	Aarhus Byråd	aw@byr.aarhus.dk
Peter Hegner Bonfils	Aarhus Byråd	peterhegnerbonfils@aarhus.dk
Marian Kjærgaard	Aarhus Karlshamn	marian.kjaergaard@aak.com
Henrik Wessmann	Aarhus Karlshamn	henrik.wessmann@aak.com
Kurt Othendal Nielsen	Siemens	kurt.o.nielsen@siemens.com
Birgitte Kloppenborg-Skrumsager	Aarhus Kommune	bikl@aarhus.dk
Jan Bruun	Aarhus Kommune	jabr@aarhus.dk
Peter Nymann Andersen	EnergiData	pena@energidata.dk
Flemming Stordal Hansen	Schneider Electric	flemming.hansen@schneider-electric.com
Leon Aahave Uhd	CLEAN	lau@cleancluster.dk
Claus Meineche	CLEAN	clm@cleancluster.dk
Peter W. Bentzen	Energistyrelsen	pbz@ens.dk
Klaus E. Christensen	Grundfos	kechristensen@grundfos.com
Ulrik Faaborg Glerup	Grundfos	uglerup@grundfos.com
John Haar-Jørgensen	Saseco Aps	jh@saseco.dk
Claus Nickelsen	Aarhus Kommune	cln@aarhus.dk
Charlotte Koch	4greenArchitecture	juhlkoch@4greenarchitecture.com
Lars Ole Andersson	TREFOR ENERGI	Lars.OleAndersson@trefor.dk
Anders Martin Eriksen	Aarhus Havn	AE@portofaarhus.dk
Marie Brolev	Danmarks Naturfredningsforening	Marie.brolev@gmail.com
Boris Schuleit	Aarhus Kommune	bosc@aarhus.dk
Kasper Nielsen	Transition	kasper@transitiongroup.dk
Peter Dalby Rasmussen	Aarhus Kommune, Erhvervs- og Byudvikling	pr@aarhus.dk
Henrik Bjerke	WorldPerfect	henrik@worldperfect.dk
Stine Bigum	WorldPerfect	stine@worldperfect.dk
Henrik Müller	Klimasekretariatet	hdhm@aarhus.dk
Karina Svanborg	Klimasekretariatet	svka@aarhus.dk
Hans Christian Bugge	Klimasekretariatet	hbu@aarhus.dk
Thomas Mikkelsen	Klimasekretariatet	mitho@aarhus.dk
Flemming Nissen	Klimasekretariatet	fni@aarhus.dk
Amanda Sandbæk	Klimasekretariatet	amasa@aarhus.dk